

РІШЕННЯ
щодо присудження наукового ступеня
кандидата наук

Спеціалізована вчена рада Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля Міністерства освіти і науки України, м. Київ, прийняла рішення щодо присудження наукового ступеня кандидата психологічних наук **Богатій Ользі Олегівні**

на підставі прилюдного захисту дисертації

«Соціально-психологічні особливості прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів»

у вигляді рукопису

за науковою спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи»

30 травня 2026 року, протокол № 11.

Богатая Ольга Олегівна, 1994 року народження,

громадянка України,

освіта вища: закінчила у 2012 році Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій»

за напрямом підготовки «Маркетинг»;

закінчила у 2013 році Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій»

за спеціальністю «Маркетинг»;

закінчила у 2017 році Національну академію державного управління при президентіві України (м. Київ)

за спеціальністю «Парламентаризм та парламентська діяльність».

В аспірантурі не навчалась.

Працює консультантом ГО «Фонд розвитку підприємництва та реалізації бізнес-ідей» (м. Київ) з 4 серпня 2025 року й по теперішній час.

Дисертація виконана у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля МОН України, кафедра практичної психології та соціальної роботи, м. Київ.

Науковий керівник – Бочелюк Віталій Йосипович, доктор психологічних наук, професор, ПВНЗ «Європейський університет», професор кафедри практичної та клінічної психології.

Здобувачка має 12 опублікованих праць за темою дисертації, з них 5 праць написано без співавторів, 6 статей у наукових фахових виданнях, у тому числі:

1. Бочелюк В.Й., Богатая О.О., Вязовська О.В. Індивідуальні когнітивні стилі управління керівника: до постановки проблеми. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. № 2 (40). С. 14-23. (*Особистий внесок авторки полягає у розкритті соціально-психологічних особливостей прояву когнітивних стилів в управлінській діяльності*).
<http://tpppjournal.com.ua/n3y2k15.html>
2. Іщенко А.С., Ткаченко Н.Е., Богатая О.О. Роль когнітивних стилів та управлінського потенціалу менеджера на сучасному етапі розвитку українського суспільства. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. № 3 (47). Т. 1. С. 206-212. (*Особистий внесок авторки полягає у визначенні ролі когнітивних стилів у професійній діяльності менеджера*).
<http://tpppjournal.com.ua/n1y2k18.html>
3. Bogataia O.O. Cognitive Styles in Managerial Decision-Making: Conceptual Foundations and Typological Models. *Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. К.; Ніжин: ПП Лисенко, 2019. Т. IX, Вип. 12. С. 557-566.
<http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-9/vipusk-12-2019>
<http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v9/i12/55.pdf>
4. Bogataia O.O. Cognitive Flexibility and Neuropsychological Mechanisms of Managerial Decision-Making under VUCA Conditions. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. № 2 (67). С. 332-343.
<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2025-332-343-2-67>

Офіційні опоненти:

1. Гейко Євгенія Вікторівна, доктор психологічних наук, професор, професорка кафедри практичної психології, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка МОН України,

дала позитивний відгук із зауваженнями:

Зауваження опонента:

1. Авторкою розкрито теоретико-методологічні підходи до проблеми вивчення когнітивних стилів. Проте, бракує ґрунтовного розгляду емпіричних досліджень когнітивного стилю та проведення їх систематизації, що сприяло б більш поглибленому порівнянню отриманих дисертанткою результатів з напрацюваннями інших дослідників.
2. На наше переконання, при вивченні соціально-психологічних особливостей прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів потребували розкриття умов, які можуть сприяти максимальному результату цих фахівців в професійній діяльності. Визначення таких умов в роботі не вбачається.
3. З огляду на складність і багатовимірність досліджуваного явища – прояв когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів – особливої ваги набуває не лише добір валідних діагностичних методик, а й глибина статистичного опрацювання зібраних даних. Авторка у своїй роботі послуговується перевіреними базовими методами математичної статистики. Однак, у межах дослідження такого багатоаспектного феномену варто було б використати розширені статистичні підходи, які дозволяють не лише виявляти відмінності, а й встановлювати більш глибокі закономірності між змінними. Застосування дисперсійного, кореляційного та кластерного аналізу могло б посилити аналітичну глибину дисертації та забезпечити більш точне окреслення внутрішніх структур і латентних зв'язків, притаманних процесу, який вивчається.
4. За доцільне вважаємо доповнити дане дослідження оцінкою довготривалого впливу тренінгової програми на подолання негативних проявів когнітивного дисонансу в професійній діяльності менеджерів.

2. Родченкова Ірина Валеріївна, кандидат психологічних наук, директор, коучингова компанія «VeraMentaGmbH» (м. Кюснахт, Швейцарія),

дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У першому розділі роботи дослідницею визначено, що когнітивні та стилістичні характеристики індивіда є основними чинниками, які

- взаємодіють із пізнавальною діяльністю. Проте, наукові концепції та підходи, які доводять слушність авторського припущення про дієвість соціально-психологічних передумов взаємодії когнітивно-стильових особливостей та пізнавальної діяльності, представлені доволі стисло.
2. У другому розділі наведено детальний аналіз соціально-демографічних характеристик вибірки, проте доречним було б розглянути можливі комбінації цих змінних (наприклад, взаємозв'язки між статтю та віком, статтю та стажем роботи), що дало б змогу виявити додаткові закономірності у соціально-психологічних особливостях прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів.
 3. Загалом дисертація вирізняється логічністю та структурованістю викладу, хоча в окремих фрагментах можливе скорочення повторюваних теоретичних положень без втрати змістової повноти.
 4. Доцільним вбачаємо виокремлення у додатки посттренингової анкети, представленої авторкою у третьому розділі дисертації.

На дисертацію та автореферат надійшло 7 відгуків:

1. Від доктора психологічних наук, професора Олександри Брюховецької, завідувачки кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»..

Відгук позитивний, зауважень немає.

2. Від доктора психологічних наук, професора Олександра Сафіна, професора кафедри психології Уманського національного університету МОН України.

Відгук позитивний, зауважень немає.

3. Від доктора психологічних наук, професорки Олени Сороки, професорки кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія» МОН України.

Відгук позитивний, зауважень немає.

4. Від доктора психологічних наук, доцента Наталії Добровольської, професорки кафедри фізичного виховання та здоров'я Київського національного університету технологій та дизайну МОН України.

Відгук позитивний, зауважень немає.

5. Від доктора психологічних наук Вікторії Корнієнко, професорки кафедри загальної та соціальної психології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара МОН України.

Відгук позитивний, зауважень немає.

6. Від доктора психологічних наук, старшого дослідника Ксенії Андросович, завідувачки кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет ім. академіка Юрія Бугая».

Відгук позитивний, зауважень немає.

7. Від доктора психологічних наук, професорки Ольги Литвиненко, голови ГО «Південноукраїнський інститут психології, психотерапії і управління» (м. Одеса).

Відгук позитивний, зауважень немає.

У дискусії взяли участь члени спеціалізованої вченої ради: Ю. О. Бохонкова, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, зауважень немає; Ю. А. Завацький, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, зауважень немає; Л. В. Черновська, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, зауважень немає; С. О. Гарькавець, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, зауважень немає; Л. С. Пілецька, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, зауважень немає; О. Г. Лосієвська, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, зауважень немає; Г. М. Побокіна, кандидат психологічних наук, спеціальність 19.00.05, зауважень немає.

При проведенні таємного голосування виявилось, що із 9 членів спеціалізованої вченої ради, які взяли участь у голосуванні (з них 8 докторів наук за профілем дисертації), проголосували:

«За» – 9 членів ради,

«Проти» – немає,

недійсних бюлетенів – немає.

ВИСНОВОК

спеціалізованої вченої ради Д 29.051.11 при Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля МОН України про присудження Богатій Ользі Олегівні наукового ступеня кандидата психологічних наук за науковою спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи»

30 травня 2026 року

протокол № 11

На підставі вивчення дисертаційного дослідження Богатої Ольги Олегівни «Соціально-психологічні особливості прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів», відгуків офіційних опонентів – доктора психологічних наук, професора Гейко Євгенії Вікторівни, кандидата

психологічних наук Родченкової Ірини Валеріївни, прилюдного захисту дисертації спеціалізована вчена рада

УХВАЛЮЄ:

Дисертаційна робота Богатої Ольги Олегівни є самостійним, завершеним теоретико-емпіричним дослідженням із актуальної проблеми соціальної психології, психології соціальної роботи. Дисертаційне дослідження виконане у межах комплексних науково-дослідних тем кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля «Соціокультурні та психологічні аспекти адаптації особистості в сучасному соціумі», «Соціально-психологічні основи розвитку адаптаційного потенціалу особистості засобами інноваційних психотехнологій в умовах трансформаційних змін сучасного суспільства».

Найбільш істотні результати дослідження:

– запропоновано та емпірично верифіковано багаторівневу пояснювальну модель управлінського пізнання, в якій когнітивні стилі аналізуються як первинні результативні змінні, соціально-психологічні маркери – як ключові предиктори, а пояснювальний стиль, ірраціональні переконання та копінг-стратегії – як модератори, що дозволило розкрити соціально-психологічні особливості прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів;

– введено соціально-психологічний профіль як предикторну систему для конфігурацій прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів;

– виявлено гендерно-диференційовані конфігурації когнітивних стилів, атрибутивних патернів, ірраціональних переконань і практик управління, що описують альтернативні регуляторні рішення з різними профілями ризику в умовах організаційної невизначеності.

Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягає у тому, що:

– *вперше*: запропоновано та емпірично верифіковано багаторівневу пояснювальну модель управлінського пізнання, в якій когнітивні стилі аналізуються як первинні результативні змінні, соціально-психологічні маркери – як ключові предиктори, а пояснювальний стиль, ірраціональні переконання та копінг-стратегії – як модератори, що дозволило розкрити соціально-психологічні особливості прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів; введено соціально-психологічний профіль як предикторну систему для конфігурацій прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів; виявлено гендерно-диференційовані конфігурації когнітивних стилів, атрибутивних патернів, ірраціональних переконань і практик управління, що описують альтернативні регуляторні

рішення з різними профілями ризику в умовах організаційної невизначеності;
– розширено й поглиблено наукові уявлення про гендерні відмінності в когнітивній регуляції в професійній діяльності менеджерів;

– набули подальшого розвитку методологічні підходи до триангуляції між гетерогенними параметрами вимірювань у прикладних психологічних дослідженнях та інтеграції моніторингу з психометричними даними під час аналізу когнітивно-емоційних реакцій менеджерів при вирішенні управлінських моральних дилем в умовах професійної діяльності.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що результати дослідження забезпечують науково обґрунтовану базу для профілювання конфігурацій прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів, з метою виявлення функціонально сильних сторін та індикаторів ризику в умовах невизначеності; розроблення цільових соціально-психологічних програм розвитку менеджменту, орієнтованих на корекцію атрибутивних схем, зниження навантаження ірраціональних переконань та вдосконалення когнітивно-регулятивного репертуару подолання; адаптування соціально-психологічних висновків організаційного аналізу для потреб HR-аналітики, розвитку лідерства та доказово орієнтованого організаційного консультування.

Надійність та вірогідність результатів дослідження забезпечені методологічним обґрунтуванням вихідних теоретичних позицій, використанням взаємодоповнюючих методів, що відповідають меті та завданням дослідження, репрезентативністю вибірки, поєднанням кількісних та якісних методів аналізу отриманих емпіричних даних, використанням методів математичної статистики з залученням сучасних програм обробки даних.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи було представлено на науково-практичних конференціях, форумах, фестивалях, семінарах-тренінгах, зокрема на міжнародних: III науково-практичній конференції «Актуальні питання соціальної та практичної психології у координатах сучасних парадигм» (Севєродонецьк, 2015 р.), V науково-практичній конференції молодих учених, аспірантів і студентів «Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри» (Київ, Севєродонецьк, 2016 р.), XVII науково-практичній конференції «Labyrinths of Reality» (Montreal, Canada, 2020), семінарі-тренінгу «Leadership & Values» by Program of the leadership and values based training supported by the self-determination theory; to guide oneself and others based on personal values and to enhance the culture in organization (Stockholm, Sweden, 2018), форумі «Super Woman» (Львів, Харків, 2021 р.), науково-практичній конференції «Biohacking

Conference» (Київ, 2021 р.), науково-практичній конференції «UBS Create Ideas» (Харків, 2021 р.), форумі «Woman-2022» (London, Great Britain, 2022), II науково-практичній онлайн конференції «Цілісний підхід у психології особистості: особливості теорії та практики» (Кропивницький, 2022 р.), фестивалі «To be courageous is to be Ukrainian» (Hereford, Great Britain, 2022), IX науково-практичній конференції «Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри» (Ополе (Польща), Київ, 2023 р.), семінарах-тренінгах у межах Програми «Справедливість для всіх» Агенції США з міжнародного розвитку (USAID): «Формування резильєнтності (життєстійкості), як особистий ресурс в умовах війни» (Київ, 2023 р.), «Удосконалення комунікативних здібностей: технології розвитку soft skills» (Київ, 2023 р.), «Синергія інтелекту та тіла: науково-педагогічна компетентність» (Київ, 2024 р.), «Психологія професійного мислення: готовність до змін» (Київ, 2024 р.), «Соціально-правовий аналіз булінгу та мобінгу, як найпоширеніших явищ дискримінації в суспільстві» (Київ, 2024 р.); World Economic Forum (Davos, Switzerland, 2023), науково-практичній конференції «Great People» (Warsaw, Poland, 2025 р.), X науково-практичній конференції «Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри» (Ополе (Польща), Київ, 2025 р.); *всеукраїнській*: платформі панельних дискусій «Elle Active Forum» (Київ, 2025 р.); доповідалися та обговорювалися на розширених засіданнях кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (2015-2025 р.р.).

Публікації. Основні положення й висновки дисертаційної роботи представлено у 12 публікаціях авторки, з яких 6 статей у наукових фахових виданнях із психології (з них 4 статті – у наукометричних виданнях), 6 публікацій – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Спеціалізована вчена рада вважає, що:

1. Дисертаційне дослідження Богатої Ольги Олегівни «Соціально-психологічні особливості прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів» є самостійним науковим дослідженням, яке доповнює наукові знання про соціально-психологічні особливості прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів.
2. Дисертація Богатої Ольги Олегівни «Соціально-психологічні особливості прояву когнітивних стилів у професійній діяльності менеджерів» є кваліфікованою науковою працею з відповідним обсягом основного тексту, оформленого відповідно до державного стандарту.
3. Дисертація відповідає п. 9, 11, 12, 13 постанови Кабінету Міністрів України № 567 (із змінами) від 24 липня 2013 р. про затвердження

«Порядку присудження наукових ступенів» та положенню про спеціалізовану вчену раду наказу Міністерства освіти і науки України від 14.09.2011 р. № 1059 (із змінами) від 12.03.2012 р.

4. Богатая Ольга Олегівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата психологічних наук з наукової спеціальності 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи».

На підставі результатів таємного голосування та прийнятого висновку спеціалізована вчена рада присуджує Богатій Ользі Олегівні науковий ступінь кандидата психологічних наук з наукової спеціальності 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи».

Головуюча на засіданні
спеціалізованої вченої ради

Учений секретар засідання
спеціалізованої вченої ради

[Signature]
доктор психологічних наук,
професор Н. Є. Завацька

[Signature]
кандидат психологічних наук
доцент Г. М. Побокіна

30 травня 2026 р.

Атестаційна справа зареєстрована у Міністерстві освіти і науки України
під № _____

Затверджено рішення спеціалізованої вченої ради про присудження
наукового ступеня кандидата психологічних наук рішенням атестаційної
колегії Міністерства освіти і науки України від " ____ " _____ 20__ року.

Видано диплом _____
(серія, номер)

Начальник відділу _____
(підпис) (прізвище, ініціали)